

onbeweeglijk en overvloedig in het werk des Heeren. Vandaar dat de eerste vraag zoo recht bevindelijk is: „Welke is uw enige troost in leven en in sterven? De Dordtse kerkenorde spreekt ook niet van een „systeem“, maar van een „somma“. In den Catechismus is vervat de „somma“ der Chr. leer, d.i. de korte hoofdinhoud, de grondwaarheden, de voornaamste zaken, die kunnen samengevat worden in de leer van elende, verlossing en dankbaarheid. Wanneer men weten wil in welken zin art. 68 van de Dordtse Kerkenorde moet worden opgevat, dan wijst Ds. de Jonge naar de praktijk der Geref. Kerken in Nederland, waar men nimmer een systeem gepredikt heeft, maar den Catechismus zelve „volgens de Zondagsafdeelingen daarop gemaakt.“

De bestaande constitutie der Geref. Kerk in Amerika is ook veel meer in dit opzicht in overeenstemming met de Dordtse kerkenorde dan de voorgestelde revisie. Aan de leeraars en ouderlingen wordt in art. VII sectie 7 op de classis gevraagd: „Wordt de Heil. Catechismus geregeld verklaard volgens de constitutie der kerk?“

Maar in de revisie heet het: „wordt het systeem der Chr. leer in den Heil. Catechismus vervat, verklaard van tijd tot tijd, volgens de constitutie der Geref. Kerk?“

Hierdoor moet dus niet ondersocht worden naar de prediking van den Catechismus zelve, volgens de afdeelingen daarin gemaakt, maar naar het systeem der Chr. leer in den Catechismus vervat.

In dit verband wijst Ds. de Jonge nog op de verandering gebracht in den beroepsbrief der predikanten. Tegenwoordig staat in dien brief: „In het vervullen der gewone plichten uwer bediening is het uitdrukkelijk vastgesteld, dat... gij ook een gedeelte van den Heil. Catechismus verklaren zult op den rustdag.“

In de revisie is het vastgesteld dat de leeraar verklaren zal „het systeem der leer, in den Heil. Catechismus vervat“. Wanneer dus een gemeente van haar leeraar verlangt, dat hij de Zondagsafdeelingen van den Catechismus zal verklaren, dan kan hij dat weigeren door te verklaren: „Ik preek het systeem der Chr. leer in den Catechismus vervat.“

Ten slotte ontraadt Ds. de Jonge het aannemen der revisie. In onzen tijd van welken en wereldin, heeft vooral het opkomend geslacht behoefte aan kennis van de geloofswaarheden, kennis van onzen Heiland. Hoe zal die kennis verkregen worden, wanneer die Catechismus niet meer gepredikt wordt? Aan Catechismusprediking en Catechismusonderwijs hangt voor een groot deel het welzijn en de toekomst onzer Gereformeerde Kerk, aldus besluit Ds. de Jonge zijn betoog, en wij zijn het daarmee van harte eens.

Gemengd Nieuws.

Hoe een herik in Spanje ontstond. De aanvang van een Protestantse kerk in een Spaansch dorp wordt door den predikant Theodor Fliedner aldus beschreven: „Een landbouwer werd naar Madrid overgebracht om een ernstige operatie te ondergaan. Toen hij hersteld was, kwam zijn vrouw hem halen. Toen hij in Madrid was zag hij voor het eerst een bijbel en kocht hem. Man en vrouw lasen Gods Woord te samen, en een nieuwe wereld opende zich voor hen en zij kwamen onder de macht van het Evangelie. Een ander, een dronkaard en een speler, voegde zich bij hen. Ook hij werd gewonnen. Behalve den Bijbel hadden zij „Bunyan's Christen's reis naar de ewigheids“. Op zekeren dag kreeg ik een brief uit het dorp, waarvan ik den naam nog nooit gehoord had, houdende het verzoek zoo spoedig mogelijk over te komen, daar een aantal menschen verlangend waren naar de prediking van het Evangelie. Ik leg er heen en trost de tegenwerking van de clericale partij, was ik in staat op een boerenerf voor een groote vergadering te prediken.“

Helpt de jeugd. De Landvereeniging voor Inwendige zending van Belgen, liet een brochure drukken waarbij aangedrongen wordt op betere verzorging van de jeugd, onder den titel: „Helpt de jeugd“. Het geschrift begint met het verhaal van den zelfmoord van een 13-jarig meisje te Neumarkt, dat door vader en moeder mishandeld in het water sprong en een briefje achterliet waarop stond: „Vader gij behoort uw zonde niet langer te voeden; de hond is verlost. In aansluiting daarmee wordt de diepe ellende der moderne jeugd geschilderd, en tevens medegedeeld wat de Inwendige zending reeds voor kinderen, jeugdigen en jongedochters doet.“

Waar de Nickles blijven. Wij lezen in de (Amerikaansche) Hope het volgende omtrent het bioscoopgevaar:

De saloons verminderen in getal, vooral in sommige der kleinere steden. Dat is iets waarvoor we ons bevrijden. Of deze verandering een verbetering is? Het schijnt, alsof velen althans de „moving pictures“ of de bioscopen meer liefhebben, dan de saloon; en de „nickles“, die anders kwamen in de beursen der saloonhouders, gaan nu tot verrijking van de eigenaars dezer goedkope theaters. De ene liefde verdrijft ten minste voor een tijd de andere. De vruchten die de moving pictureshows afwerpen bewijzen, dat ze weinig beter zijn dan de saloons.

Statistieke opgaven toonen, dat er in ons land alleen \$80,000,000 (achtig miljoen dollars) besteed is in den handel van moving pictures, en dat twee honderdduizend personen er door gecmployeerd worden; dat drie biljoen, zes honderd miljoen personen, groot en klein, deze vermaakplaatsen jaarlijks bezoeken, en dat zes biljoen, drie honderd acht miljoen vijftien stukjes daarvoor jaarlijks worden betaald, hetwelk betekent drie honderd negentien miljoen dollars. Terwijl de saloon te krimpt, groeit de moving picture theater van een klein speelfoet tot een groot monster.

Wat zijn er miljoenen menschen, die de vrucht vrijwillig en moedwillig betalen, om ten verdere te varen. Onwillekeurig rijst de gedachte op: Indien christenen den Heere Jezus zoo liefhadden, zouveel liefde hadden voor verloren gaande zielen, wat zou er een geld vloeien in de sendingskassen van de verschillende Zendingen Boards.

WINCKEL.

Voort Kinderen.

AAN VRAGERS.

Eenigen tijd geleden, zoo schreef K. M. Laik van een jongmenschen die slecht leefde, dat hij meermalen des nachts rinkelroelen door de straten. Weet u ook waar dit woord vandaan komt en wat het beteekent?

Wat rinkel zijn zinnen de meeste jeugdigen wel weten. Het zijn stukjes blik, die aan hoepels bevestigd worden en bij het hoepelen vrij wat gedruisch maken. Rinken komt van root of roet, een woord dat in het spreken vaak gebruikt wordt voor roede bijv. gordijnroel voor gordijnroede (‘zelfde vindt men in taal voor kade; ook hoort men wel taal voor lade enz.). Een rinkelroel is dus een stok of staaf met stukels bezet, waarmee men groot geweld kan

maken. En zoo beteekent dan „rinkelroelen“ geweld of getier maken, opschudding verwekken.

Onze lezer D. S. te M. vraagt:

Waaruit verklaart men de verschillende huidskleur der menschen als wit, geel, bruin, zwart, maar toch oorspronkelijk allen een kleur hadden?

Een afdoend antwoord is tot nog toe op deze vraag niet gegeven. Dit alleen is zeker, dat lichtgesteldheid, grondgesteldheid, leefwijze, de nabijheid der zee enz. invloed oefenen op de huidskleur. In het algemeen kan men zeggen, dat de huidskleur donkerder wordt naarmate de menschen dichter bij den Evenaar, dus in warmer streken wonen. In Europa bijv. zijn Spanjaarden en Italianen, volken uit het Zuiden, donkerder van tint dan Nederlanders of Noord-Duitschers. Deze echter worden weer in blankheid overtroffen door volken uit nog noordelijker streken. Evenwel schijnt deze regel volstrekt niet altijd door te gaan en blijven er tal van vragen en uitonderingen over, die wij hier echter moeten laten rusten.

Onze lezer B. schrijft:

Meermalen heb ik seelieden hooren spreken van den „Boer met zijn varkens“ die zij in zee geiten hadden. Dit waren natuurlijk visschen, maar welke worden daarmee bedoeld?

Het hier bedoelde beest is de bruinvisch, die ook wel tuimelaar heet en bij de Engelschen seevarken, welke naam ook in andere talen hem gegeven wordt, denklijk om zijn plompe vorm. Hij ziet echter niet bruin, maar van boven zwart en van onderen wit. Hij behoort tot het geslacht der dolfinen en walvissen, doch is veel kleiner dan deze laatste.

Men vindt de bruinvissen ook op onze kust en verder in de zeeën van het Noorden en van de gematigde luchtstreken, bijv. in de Middellandse zee. Zij zwemmen vaak in troepen; vandaar de uitdrukking hier boven gebruikt. Het is wel een aardig gezicht de bruinvissen te zien springen en tuimelen, te meer wij zij vaak de schepen volgen. Maar toch ziet men hen liever niet, wijl zij veelal storm voorspellen. Zij worden gevangen om van het spek traan te koken; ook wordt het vleesch wel gegeten.

Op een vraag van J. de R. over den granaatappel, die in den Bijbel meermalen genoemd wordt, diene het volgende tot antwoord.

De granaatappel is de vrucht van een boom, dien men kan vinden in de landen die wij het Oosten noemen, vooral in West Azië. De wilde granaat is een struikgewas, de tamme een boom, met groene, glanzige bladen aan doornige takken. De bloesems, die scharlakenrood zijn en in bossen aan het eind der takken zitten, leveren een schoon gezicht op. De vruchten doen dat trouwens niet minder. Terecht leidt het schoone vers in „De boomen Kanaans“:

Waar zijn nu uw twijgen
Wier keure van vijgen
Eens lafenis bood?
Waar prijkt op uw straten
Van uwe granaten
Het liefelijk rood?

Na, de granaatboom is sierlijk en wordt daarom ook wel bij ons in broeikas gekweekt. De vrucht is eigenlijk een bes of bes, maar zoo groot als een redelijke appel met hoogrooden schil. Van binnen heeft zij oranjeleuk vruchtvleesch, waarin men een menigte pitten vindt. Dit binnenste verspreidt een aangename geur en is, vooral in Oosterse landen, een ware verkwikking.

Geen wonder dat de granaatboom en zijn vrucht in het Oosten hoog geacht worden en veel werden begeerd. Zoo begijnen wij dan ook de klacht der Israëlieten in de woestijn. Num. 20 vs. 5 „En waarom hebt gijlieden ons doen optrekken uit Egypte, om ons te brengen in deze kwade plaats? Het is geen plaats des zaads, noch der vijgen, noch der wijnotakken, noch der granaatappelen; ook is er geen water om te drinken“. De granaatvrucht was ook het symbool der liefelijkheid. De tempelruilen waren gesierd met kunstmatige granaatappelen van metaal. Ook de lijfrok van den hogepriester droeg onderaan kunstig in goud nagebootste granaatappelen.

Mit nog een vraag van denzelfde over de Herodianen sluiten we.

De naam Herodianen wil zeggen aanhangers van Herodes, en komt op enkele plaatsen van het Nieuwe Testament voor. Zij waren niet zozeer een godsdienstige sekte, als wel een staatkundige partij. Het Joodsche land stond toen onder de opperheerschap der Romeinen, die over zekere gedeelten Herodes tot vorst aangesteld hadden, of liever tot onderkoning. Zij nu die het met Herodes en de Romeinen hielden, heetten Herodianen en waren denkelijk Sadduceen. Hun tegenstanders waren de Farizeen, die en Herodes en de Romeinen haatten.

Beide partijen waren het echter daarin eens, dat zij Christus verwierpen. Wij vinden in Markus 3, dat de Herodianen poogden den Heere Jezus als Sabbatschender voor te stellen. Uit Matth. 22 en Markus 12 blijkt, hoe zij door een list Christus ten val dachten te brengen door een uitspraak over het geven van schatting aan den keizer. Doch we weten, hoe de Heere hen beschaamde.

HOOGENBIJCK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Dordrecht, C. J. Wielenga, te Rotterdam. — Kooij-Zaandijk, Ezinge (Gr.) en Middelam, C. Bouma, cand. te Groningen. — 's-Hertogenbosch, T. Gerber, te Wierum (Gr.). — Klundert, W. Veder, te Zwolle. — Bunschoten en Spakenburg (A.), P. H. de Jonge, te Steenwijk. — Oud-Loosdrecht, C. H. Elenga, te Woubrugge.

AANGENOMEN: Zegwaart ca., R. Sybrandy, te Lopik.

BEROEPEN: Berlikum, W. S. de Haas, te Traamrum. — Giesdon Oud- en Nieuwerk, H. v. d. Zanden, te Andel (N-Br.). — 's-Gravenhage en Duurswoude, G. de Jager, te Wolfartsdijk.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Wilp (Gr.), H. C. A. J. Westrik, cand. te Sommersdijk. — Barne-Anelou (Drôme, Frankrijk), J. S. Hartjes, cand. te Apeldoorn.

AANGENOMEN: Donkerbroek en Haule, F. E. Gerritsen, cand. te Beusichem. — St. Peter (Graubünden), Zwitserland, J. J. L. Middendorp, te Deurne.

BEROEPEN: Aalburg en Heesbeen en Brakel, H. A. de Geus, te Winth. — Maarsseveld, B. v. d. Wal, te Hoevelaken. — Putten o/d. Veluwe, K. J. v. d. Berg, te Hoogeveen. — Oud-Bellert, J. Goslinga, te Utrecht. — Zuid-Scharwoude (N.H.), F. C. M. Boenders, te Brilich-Nieuwland. — Stedum, H. Bakker, te Koudum. — Kedichem, F. E. Gerritsen, cand. te Beusichem. — Bakkeren, J. L. Adrian, te Wester-Blokker. — Oosterwolde, B. Batlaan, te Oudekerk a/d. IJssel. — Feerwerd (Gr.), J. G. R. Langhout, te Terheide-aan-Zee.

Advertentien.

ONDERTROUWD:

JOHANNES CHRISTIAAN VAN REENEN

Kapitein der Genie,

EN

JOHANNA WILHELMINA BLANKERS.

Utrecht, 3 September 1913.

Groningen, 3 September 1913.

Ontvangdag D. V. Maandag 15 September van half 3 — half 5.

In den Heere ontliep heden, na een langdurig en zeer smartelijk liden, onze hartelijk geliefde Echgenoot, Vader, Bebuwd- en Grootvader, de WelEerw. Heer

KAREL BERNARDUS VAN DIEMEN,

Em. Pred.,

in den ouderdom van ruim 77 jaren.

A. J. VAN DIEMEN—KLOKK.

D. A. VAN DIEMEN.

F. M. C. VAN DIEMEN—RAVENBERG.

A. G. R. v. D. MAREL—VAN DIEMEN.

J. v. D. MAREL.

C. J. H. VAN DIEMEN—V. D. M.

T. VAN DIEMEN—CARSENS.

en Kleininkinderen.

Apeldoorn, 30 Augustus 1913.

Den 25 Aug. j.l. nam de Heere uit ons midden weg in den ouderdom van 70 jaar, onzen geliefden broeder medeopziener der Geref. Kerk alhier, die hij 25 jaar mocht dienen als Ouderling.

In volle zekerheid des geloofs mocht hij heengaan, wetende dat hij zou ontvangen het loon eens getrouwen dienstknechts.

Namens den Kerkeraad,

J. STOLTE, Scriba.

Nieuw Loozen, Aug. 1913.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

WESTERMARKT No. 21

AMSTERDAM.

Een beschaafde Juffr. G. G. zoekt een werkkring voor de

huishouding

ook bekend met de verpleging. Br. fr. lett. P aan het bureau van dit blad.

f2.40

por H.L. kosten bij mij de allerbeste

WINTER EETAARDAPPELEN franco

alle staties of franco huis Amsterdam,

te zijn nog beter en gaver dan 't vorig jaar.

HILKEMEIJER, Landbouwer, te Nijensleek

Firma S. DE HAAS,

Haddingestraat 11, Groningen.

Specialiteit in den aanleg van

Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.

Vraag prijsopgaaf en attesten.

Bij J. H. DONNER te Rotterdam

verscheen:

Kort Overzicht der Kerkgeschiedenis

DOOR

J. H. LANDWEHR,

Predikant te Rotterdam.

Prijs f 0.35.

Schets van de Gereformeerde Geloofsleer

(ten gebruike bij het Kort Begrip)

DOOR

Prof. Dr. W. GEESINK.

Beide uitaemend geschikt voor catechisatiegebruik.

WED. JOH. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

„BILDERDIJK“,

Bilderdijkstraat 5, Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD.

Eerstvolgende Afvaarten naar:

PERNAMBUCO, BAHIA, RIO DE JANEIRO, SANTOS, MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES.

STOOMSCHIP.

Amsterdam.

Dover.

Boulogne a/M.

La Coruna.

Vigo.

Leizoe.

Lissabon.

2) SALLAND 10 Sept.

1) ZEELANDIA 17 „

3) ZANLAND 18 „

2) MAASLAND 27 „

1) HOLLANDIA 8 Oct.

1) Sneldienst voor Passagiers en IJgoederen naar Rio de Janeiro, Santos, Montevideo en Buenos-Ayres.

2) Vrachtdienst naar Montevideo en Buenos-Ayres (Rosario).

3) Vrachtdienst naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro en Santos (eventueel ook naar Natal, Cabedello, Macao en Victoria).

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot den KONINKL. HOLLANDSCHEEN LLOYD, Prins Hendrikkade 131 te Amsterdam. Telegram Adres: REALLOYD of tot de Agenten te Rotterdam: D. BURGER & ZOON; te 's-Gravenhage: ORANS & Co.

LEVENSVERZEKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - - VERZEKERING
INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen) Directie HENNY
KAPITAAL f 8.000.000,00
EXTRA RESERVES f 2.000.000,00

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.

Gestigd te GRONINGEN.

Bijkantoor te ZWOLLE: Bloemendaalstraat no. 18.

Maatschappelijk Kapitaal f 1.000.000.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABRIS, Amsterdam; A. W. SCHIPPERS, Vlaardingen; Jhr. H. A. WITTEWAAL VAN STOUTWEGEN, Rotterdam; Mr. P. DIELEMAN, Middelburg; S. SIJTSMA, Aalsum (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN, THUENSINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, Breukelen.

Raad van Toezicht: Jhr. TERPSTRA, Groningen; Mr. R. KOPPE, Groningen; M. UBBENS, Middelstum.

Verstrekt geld op eerste hypotheek.

Geeft uit 4 1/2 pCt. Pandbrieven.

In stukken van f 1000,—, f 500,—, en f 100,— tegen den koers van 100 % en

4 pCt. Pandbrieven,

in stukken van f 1000,—, f 500,—, en f 50,—, tegen beurskoers.

Inlichtingen geven te Amsterdam, de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te Rotterdam de heer H. DANE, Hartingvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

UITTREKSEL UIT DE ATTESTEN OVER KERKTELEPHONEN

Algemeene Telefoon-Maatschappij,

voorheen RIBBINK VAN BORK & Co.,

Keizersgracht 60 - Amsterdam.

„... deel ik gaarne mede, dat deze zeer goed voldoet.

(w.g.) J. A. v. LEEUWEN,

Predikant.

Bloemendaal, 26-7-'12.

NEDERLAND

1913

en ORANJE

hereenigd.

Gedenkboek door

L. PENNING -

Kloek formaat. — Twintig groote

en tal van kleinere platen. —

Prachtige band. — Boelend geschreven.

Prijs gebonden f 2.90.

Vraagt dit werk in een boekwinkel ter

inzage. Ook wordt het, voor 3 dagen,

op zicht geleverd door den Uitgever

D. A. Daamen - Den Haag.

1813

2de druk.

Verschenen: De 2e druk van

Als Reukwerk voor uw aangezicht,

ORANJEREDE gehouden door

Dr. J. J. KNAP.

Ned. Herv. Pred. te Groningen.

Prijs 10 ct. franco per post 12 ct.

In veertien dagen van de eerste oplage

uitverkocht.

Firma JAN HAAN, Groningen.

VRAAGT GRATIS!

te aflevering van den 3ten Jaargang van het alom gunstig gereconserveerde Maandblad

„MARTHA“,

gewijd aan de belangen onzer Jeugdochters. Redactie Ds. J. J. BERNIS Maasland, en Dr. F. W. SLUJTER, Maasland. Prijs per jaargang f 1.25, voor Vereenigingen bij minstens 5 ex. a f 1,— per jaargang.

N. J. GOVERS, Uitgever, Maasland.

BOAZ-SPAARBANK,

Heeregracht 139, Amsterdam

Rentevergoeding 2.88 %

— met winstaandeel. —

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te Zaltbommel

en Zullichem f 5.39 1/2; te Mijldrecht f 9.34; te

Niechtevcht f 2.76; te Vinkenveen f 3.98; te

Vreeland f 1.95; te Abcoude f 3.21; te Breukelen

f 10.27 1/2; te Kockengen f 6.24; te Luenen

f 2.60; te Pijnacker f 3.85; te Apeldoorn f 62.19;

te Barneveld f 10.81 1/2; te Beekbergen f 2.50;

te Dieren f 19.73; te Epe f 6.03 1